

Grupa Działamy

stowarzyszenie zwykłe

os. Sikorskiego 52, 44-240 Żory

tel. 507 291 557

e-mail: fundacjadzialamy@gmail.com

reprezentowana przez

Dariusza Kos

przedstawiciela ustawowego

Rada Miasta Żory

ul. Rynek 9, 44-240 Żory

na ręce

Sz. P.

Piotra Koszyły

Przewodniczącego Rady Miasta Żory

WNIOSEK

Na podstawie art. 241 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U.2016-01-07 poz. 23 j.t.) działając, jako przedstawiciel ustawowy Grupy Działamy, stowarzyszenia zwykłego składam niniejszym wniosek do Rady Miasta Żory o poprawienie budżetu Miasta Żory na 2018 poprzez zmiany w projekcie uchwały budżetowej na 2018 rok. Przedmiotem wnioski jest ulepszenie organizacji wspólnoty samorządowej Gminy Miejskiej Żory i lepszego zaspokajania potrzeb ludności mieszkającej w Gminie Miejskiej Żory poprzez zmianę w wydatkach majątkowych budżetu Miasta Żory na 2018 rok w następujący sposób:

1. Zwiększenie w dziale 801 *Oświata i wychowanie*, rozdziale 80104 *Przedszkola* wydatków ogółem o kwotę 130 000,00 złotych z przeznaczeniem na wydatki majątkowe: „Zakup oczyszczaczy powietrza” 130 000,00 złotych;

2. Zwiększenie w dziale 854 *Edukacyjna opieka wychowawcza*, rozdziale 85401 *Świetlice szkolne* wydatków ogółem o kwotę 55 500,00 złotych z przeznaczeniem na wydatki majątkowe: „Zakup oczyszczaczy powietrza” 55 500,00 złotych;
3. Zwiększenie w dziale 855 *Rodzina*, rozdziale 85501 *Tworzenie i funkcjonowanie żłobków* wydatków ogółem o kwotę 35 000,00 złotych z przeznaczeniem na wydatki majątkowe: „Zakup oczyszczaczy powietrza” 35 000,00 złotych;
4. Zwiększenie w dziale 801 *Oświata i wychowanie*, rozdziale 80101 *Szkoły podstawowe* wydatków ogółem o kwotę 340 000,00 zł z przeznaczeniem na wydatki majątkowe: „Zakup oczyszczaczy powietrza”: 340 000,00 zł.;
5. Zwiększenie w dziale 801 *Oświata i wychowanie*, rozdziale 80120 *Licea Ogólnokształcące* wydatków ogółem o kwotę 67 000,00 zł z przeznaczeniem na wydatki majątkowe: „Zakup oczyszczaczy powietrza”: 67 000,00 zł.;
6. Zwiększenie w dziale 801 *Oświata i wychowanie*, rozdziale 80115 *Technika* wydatków ogółem o kwotę 60 000,00 zł z przeznaczeniem na wydatki majątkowe: „Zakup oczyszczaczy powietrza”: 60 000,00 zł.;
7. Zwiększenie w dziale 801 *Oświata i wychowanie*, rozdziale 80102 *Szkoły podstawowe specjalne* wydatków ogółem o kwotę 22 200 zł z przeznaczeniem na wydatki majątkowe: „Zakup oczyszczaczy powietrza”: 22 200,00 zł.;
8. Zwiększenie w dziale 852 *Pomoc społeczna* w rozdziale 85202 *Domy pomocy społecznej* wydatków ogółem o kwotę 22 200 zł z przeznaczeniem na wydatki majątkowe: „Zakup oczyszczaczy powietrza”: 22 200,00 zł.;
9. Zwiększenie w dziale 900 *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska*, rozdziale 90005 *Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu* wydatków ogółem o kwotę 3 268 100,00 złotych z przeznaczeniem na zwiększenie wydatków majątkowych o 3 268 100,00 złotych z przeznaczeniem zwiększenia wydatków na Modernizację źródeł ciepła w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji w budynkach mieszkalnych na terenie miasta Żory na lata 2016-2018. Łączy kwota wydatków majątkowych w tym rozdziale ma wynieść 3 916 100,00 złotych.
10. Zmniejszenie w dziale 900 *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska*, rozdziale 90095 *Pozostała działalność* wydatków majątkowych: „Budowa tężni w Parku Cegielnia” o kwotę 4 000 000,00 złotych.

UZASADNIENIE

W projekcie uchwały budżetowej na 2018 rok zapisano kwotę 4 mln zł na budowę tężni w Parku Cegielnia z kolei na modernizację źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych na terenie miasta Żory w ramach PONE zapisano kwotę 648 tys. złotych. Oba wydatki dotyczą działu Gospodarka komunalna i ochrona środowiska. Nie przewidziano w budżecie miasta na 2018 rok jakichkolwiek kwot pieniędzy na zakup oczyszczaczy powietrza do żłobków, przedszkoli i szkół oraz domów pomocy społecznej by chronić zdrowie dzieci i młodzieży oraz osób starszych.

W związku ze stanem powietrza w Żorach zagrażającym zdrowiu i życiu dzieci, młodzieży i osób starszych należy podjąć szybko i zdecydowanie kroki mające na celu zmniejszenie zagrożenia zdrowia najmłodszych i starszych mieszkańców Żor. Budowa, a następnie użytkowanie tężni w Parku Cegielnia nie służy poprawie jakości powietrza w mieście i nie zapobiegne złemu wpływowi na zdrowie dzieci, młodzieży i osób starszych niskiej emisji w mieście.

Stowarzyszenie Grupa Działamy biorąc pod uwagę opinie mieszkańców Żor proponuje odłożenie w czasie budowy tężni i skoncentrowanie się na szybkich i zdecydowanych działaniach mających na celu poprawę jakości powietrza w Żorach, walkę ze SMOG-iem i przeciwdziałanie negatywnym skutkom zdrowotnym dla najmłodszych i starszych Żorzan. W związku z tym składamy wniosek o przeznaczenie kwoty 4 mln zł zapisanej na budowę tężni w Parku Cegielni na:

1. zakup oczyszczaczy powietrza dla żłobków, szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz domów pomocy społecznej, w tym dla dziennych domów pobytu seniorów,
2. zwiększenie dofinansowania na wymianę źródeł ciepła w mieszkaniach i domach osób fizycznych.

Ad.1

Zdaniem ekspertów SMOG, a szczególnie pyły zawieszane mają negatywny wpływ na rozwój neurologiczny dzieci i młodzieży. Według dr Anny Gayer z Politechniki Warszawskiej, która brała udział w badaniach w Barcelonie wpływu niskiej emisji na rozwój dzieci, poziom zanieczyszczeń wewnątrz pomieszczeń powoduje u dzieci obniżenie poziomu neurobiologicznego, czyli większe problemy z uwagą, czy problemy rozwojowe mózgu. Ponadto niska emisja powoduje nieprawidłowy rozwój układu oddechowego, problemy alergiczne oraz nowotwory. W Żorach zainstalowane przez władze miasta na placówkach edukacyjnych czujniki pyłów zawieszonych wykazują stałe

przekroczenie norm stężenia pyłów zawieszonych. Przekroczenia norm są w ciągu dnia nawet kilkunastokrotne! Dlatego należy natychmiastowo w celu ochrony zdrowia żorskich dzieci i młodzieży podjąć zdecydowane działanie ochronne. Jest nim zakup i wyposażenie placówek edukacyjnych w oczyszczacze powietrza wysokiej klasy. Oczyszczacze powietrza zakupione dla żorskich placówek powinny posiadać filtry HEPA normy H14 (najwyższej), które wyłapują 99,97% cząstek pyłów zawieszonych oraz posiadać filtr węglowy, który wyłapuje lotne związki organiczne, m.in. rakotwórcze benzopireny. Zalecamy stosowanie impregnowanych filtrów węglowych, które wielokrotnie można płukać w wodzie. Ponadto oczyszczacze powietrza dla żorskich placówek powinny posiadać szacunkową wartość CADR na poziomie 85 m³/h na 10 m² powierzchni. CADR określa ilość powietrza, jaką oczyszczacz jest w stanie przefiltrować w ciągu godziny. Ważnym parametrem jest także głośność urządzenia. Zalecamy by głośność oczyszczaczy powietrza nie przekraczała 40 dB. Ponadto oczyszczacze powinny być wyposażone w czujniki i wskaźniki jakości powietrza w pomieszczeniu i tryb pracy automatycznej, co powoduje, że same włączyłyby się i pracowały przez czas potrzebny na oczyszczenie powietrza w pomieszczeniu. Odradzamy zakup oczyszczaczy powietrza z systemem jonizacji powietrza, gdyż powoduje on powstawanie w powietrzu szkodliwego ozonu. Nadto należy przy zakupie oczyszczaczy od razu kupić dodatkowy, pełny komplet filtrów. Najwyższej klasy oczyszczacze powietrza wyposażone są w filtry HEPA, które mają gwarancje producenta działalności przez 10 lat. Niestety, ta gwarancja jest wystawiana na poziom zanieczyszczeń występujący w Europie Zachodniej lub Japonii. Według badań przeprowadzonych w Krakowie na AGH jakość powietrza w Polsce drastycznie skraca czas użytkowania filtrów HEPA do 2 lat i 10 miesięcy. Dlatego dla trwałości projektu zakupu oczyszczaczy powietrza należy razem z nimi kupić dodatkowy komplet filtrów HEPA i węglowych, by móc korzystać z nich przez 6 lat. Gwarancja producenta na sprzęt powinna z kolei być 5-letnia. W ten sposób zapewni się bezawaryjność zakupionego sprzętu i racjonalność oraz efektywność wydatkowania środków publicznych. Dlatego przewidzieliśmy przeznaczenie na zakup jednego oczyszczacza powietrza wraz z kompletem dodatkowych filtrów kwoty 3 700 zł. W ten sposób kupi się najwyższej klasy oczyszczacz i zapewni jego długotrwałość użytkowania. Do obliczenia kwot przypadających na placówki edukacyjne i oświatowe przyjęliśmy dane opublikowane w BIP UM Żory w menu Wydziału Edukacji „Wykaz placówek oświatowych”. Dla żłobków przewidzieliśmy zakup oczyszczaczy powietrza także dla 4 niepublicznych żłobków i wypożyczenie im zakupionych przez władze miasta oczyszczaczy.

Co do przeprowadzenia przetargu to można go przeprowadzić już w II poł. stycznia 2018 roku tak, by pod koniec lutego rozpocząć proces wyposażania placówek w urządzenia i szkolenie personelu. Tak szybki proces jest potrzebny ze względu na katastrofalną jakość powietrza w Żorach, zagrażającą zdrowiu dzieci i młodzieży oraz osób starszych. Nie należy z tym zwlekać!

Ad.2

Wieloletnie zaniedbania władz miasta Żory w przedmiocie wymiany źródeł ciepła w domach i kamienicach prywatnych spowodowały katastrofalną jakość powietrza w mieście. Budowa ciepłociągu w rejonie Starówki i zakopanie 9,5 mln zł pod ziemią nie poprawiło jakości powietrza. Należy zatem podjąć zdecydowane działania polegające na zwiększeniu środków z budżetu miasta przeznaczonych na dotację dla mieszkańców na wymianę źródeł ciepła lub nawet całościowe pokrycie wszystkich kosztów z tym związanych. Także mieszkańcy, którzy budują swoje domy powinni korzystać z dotacji na zakup ekologicznych źródeł ciepła – takich jak np. pompy ciepła. Dlatego też stowarzyszenie Grupa Działamy proponuje zwiększenie środków finansowych na ten cel do kwoty 3 916 100 złotych w roku 2018. Taka wysokość środków finansowych pozwoli na radykalne zwiększenie wymiany źródeł ciepła w domach mieszkańców Żor. Zalecamy także wprowadzenie poprawek do żorskiego PONE polegających na pokrywaniu wszystkich kosztów zakupu i instalacji ekologicznego źródła ciepła u osób fizycznych w trudnej sytuacji materialnej. Decyzje w tej sprawie podejmowane byłyby w indywidualnych przypadkach przez organ wykonawczy jst, po złożeniu odpowiedniego wniosku i wskazaniu trudnej sytuacji materialnej. Stowarzyszenie Grupa Działamy zaleca także zwiększenie maksymalnej kwoty dotacji z 6 tys. zł obecnie do 9 tys. zł, w przypadku wymiany źródła ciepła na ekologiczny (nie przysługiwałaby dla osób kupujących kocioł węglowy). W celu zwiększenia liczby przyłączy do ciepłociągu należy rozważyć ustanowienie funduszu kompleksowej termomodernizacji domów mieszkalnych dla mieszkańców zdecydowanych na przyłączenie się do miejskiej sieci ciepłowniczej. Profesjonalna termomodernizacja, szczególnie pokryć dachowych, pozwala obniżyć koszty ogrzewania domu ciepłem systemowym. Jednak koszt takiej termomodernizacji jest bardzo wysoki 40-50 tys. zł., dlatego należy pomóc posiadaczom domów.

Na wszystkie powyższe cele środki finansowe pochodziłyby z przeniesienia kwoty 4 mln zł przeznaczonej na budowę tężni w Parku Cegielnia. W ten sposób nie wprowadza się zmian w ogólnej kwocie wydatków budżetu Miasta Żory w roku 2018 zapisanej w projekcie uchwały budżetowej. Wnosimy zatem do Rady Miasta Żory o przyjęcie naszego wniosku i wprowadzenie odpowiednich zmian w budżecie Miasta Żory na 2018 rok. Zdrowie dzieci, młodzieży i osób starszych jest najważniejsze. Tężnia w Parku Cegielnia będzie służyła prawidłowo mieszkańcom miasta dopiero wtedy, gdy zdecydowanie poprawi się jakość powietrza i wygramy walkę ze SMOG-iem.

Dlatego wnosimy jak na wstępie.

(-)

Dariusz Kos

przedstawiciel reprezentujący

Grupa Działamy

stowarzyszenie zwykłe